Raadsvoorstel

Zaaknummer: 86737-2024 /

Onderwerp: kadernota Omgevingsdienst Brabant Noord

Auteur	:	Astrid Waals
Domein/team	:	Ruimte / Vergunningverlening, toezicht en handhaving
E-mail	:	Astrid.waals@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Kadernota 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorstel

1. De raad voor te stellen om de volgende zienswijze op de Kadernota 2026 van de ODBN naar voren te brengen:

In uw Kadernota hanteert u voor 2026 een indexpercentage op de inwonerbijdrage. Inmiddels is duidelijk dat alle gemeenten in het kader van het ravijnjaar 2026 scherpe financiële keuzes moeten maken. Wij verwachten dan ook dat gemeenschappelijke regelingen hierin hun bijdrage leveren. Daarom verzoeken wij u om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. We gaan er daarom vanuit dat u als gemeenschappelijke regeling zelf uw eigen loon- en prijsstijgingen opvangt met ombuigingen.
Wij zijn geen voorstander van een kaasschaafmethode, wij verwachten inhoudelijke keuzes, die leiden tot het gewenste budgettaire effect. De verantwoordelijkheid voor het maken van die keuzes leggen we bij u neer. In de begroting 2026, en zo mogelijk nog in de kadernota 2026. Daarbij zien wij graag terug wat dit betekent voor de ambities van de gemeenschappelijke regeling. Wat ons betreft kan met die keuzes direct een start worden gemaakt zodat de effecten zo snel mogelijk zichtbaar zijn.

Los van de zienswijze vragen wij u aandacht voor de Kaderrichtlijn Water. Hieraan wordt in de Kadernota slechts summier aandacht geschonken terwijl ons een grote opgave wacht.

Inleiding
De Kadernota is het startpunt van het begrotingsjaar 2026. De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) biedt de Kadernota 2026 aan. Hiermee informeren zij ons over nieuwe ontwikkelingen binnen de wettelijke kaders van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. De ODBN gaat hiermee zoveel als mogelijk bij de uitvoering van haar taken rekening houden. In 2026 vormt de

Omgevingswet het integrale, wettelijk kader voor de fysieke leefomgeving. Het reguliere takenpakket van de ODBN bestaat uit basistaken, collectieve taken en verzoektaken.

De ODBN geeft de deelnemers de gelegenheid om een reactie te geven over de Kadernota 2026. De reacties worden gewogen om daarmee een zo goed mogelijke begroting 2026 op te stellen. In de volgende stap, bij de behandeling van de begroting 2026 van de ODBN, krijgt de gemeenteraad de gelegenheid om zienswijzen in te dienen.

Beoogd effect
De raad te informeren over de toekomstige ontwikkelingen bij de ODBN.

Argumenten
1.1 De ODBN heeft de ontwikkelingen in de Kadernota 2026 voldoende in beeld gebracht.
Een belangrijk doel van de Kadernota is het signaleren van nieuwe ontwikkelingen en de deelnemers daarover in een vroeg stadium te informeren zodat de effecten van deze ontwikkelingen tijdig in de bedrijfsvoering en de begroting van alle betrokken partijen meegenomen kunnen worden. De daadwerkelijke inzet wordt later dit jaar geraamd bij het opstellen van het werkprogramma 2026.

Per programma zijn de belangrijkste ontwikkelingen aangegeven alsmede de effecten.

<u>Programma individuele dienstverlening</u>
Nu de omgevingswet 1 januari 2024 van kracht is geworden, speelt de Omgevingswet een minder bepalende rol in de kadernota dan voorgaande jaren. Hoewel de wet nu is doorgevoerd en onderdeel is van de dagelijkse praktijk, wordt er gewerkt aan de interpretatie en doorontwikkeling van dit nieuwe wettelijke stelsel. Daarbij speelt het inspelen op nieuwe jurisprudentie rond de Omgevingswet een belangrijke rol. Denk bijvoorbeeld aan het acteren op jurisprudentie over de (algemene en specifieke) zorgplicht.

In 2025 wordt er gewerkt onder de nieuwe Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2028 (U&H-strategie), de opvolger van het voormalige Regionaal Operationeel Kader Toezicht & Handhaving (ROK-TH) en het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). De U&H-strategie vormt het kader waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan vergunningverlening, toezicht en handhaving. De U&H-strategie is gebaseerd op een omgevingsanalyse waarin de voornaamste ontwikkelingen in onze omgeving zijn geschetst. De U&H-strategie bevat een set doelstellingen voor onze taakuitvoering. Op deze doelstellingen wordt jaarlijks de voortgang gemonitord, en waar nodig de doelstellingen bijgesteld.

<u>Programma Regionale dienstverlening</u>
Een belangrijk onderdeel van de Regionale Dienstverlening is het jaarlijks op te stellen Programma Collectieve Taken (voorheen: het Ontwikkelprogramma). In dit programma worden de ontwikkelingen geschetst waar het komende jaar op gestuurd wordt, onder meer via de inzet van Team Innovatie & Ontwikkeling. Het Programma Collectieve Taken wordt opgesteld op basis van de omgevingsanalyse, de Kadernota, de begroting en de input die wordt opgehaald uit een gesprekscyclus. Het Programma Collectieve Taken richt zich op innovatie en –ontwikkeling van onze VTH opgaven, kwaliteitsverbetering en het efficiënter uitvoeren van de primaire taken. Veel ontwikkelingen die in deze kadernota worden geschetst – ook onder het programma individuele dienstverlening – worden verder uitgewerkt in het

Programma Collectieve Taken 2026, dat in de tweede helft van 2025 wordt opgesteld. Het kan dan gaan om nieuwe programma's, projecten of andersoortige activiteiten.

Programma bedrijfsvoering

Al meerdere jaren is er melding van de steeds krapper wordende arbeidsmarkt. Omgaan met deze krapte verwordt steeds meer 'business as usual'. Desondanks doen de ODBN er alles aan om de bezetting op niveau te brengen en te behouden. Dit vraagt wel steeds meer inspanning van de medewerkers, maar ook van de lijn. De werving wordt arbeidsintensiever en leidt ook tot hogere kosten. In hoeverre er een grens is aan het kunnen doorgroeien als omgevingsdienst is niet te voorspellen. Het is wel zo dat de ODBN kritisch moeten blijven op de essentie van de taak en zij voorzichtig zijn in het aannemen van de alsmaar toenemende behoefte aan de inzet. De taken worden meer risicogericht uitgevoerd en vereisen een verdergaande digitale ondersteuning van de processen. Dat maakt dat zij minder uren in rekening kunnen brengen. De keerzijde op korte termijn is wel dat de investering die gedaan moeten worden in bijvoorbeeld het bouwen van robots e.d. het tarief onder druk zetten. Immers, de bedrijfsvoeringkosten zullen gedekt moeten worden uit de overhead. Minder uren declarabel heeft ook tot gevolg dat de bedrijfsvoeringkosten binnen de overhead over minder uren verdeeld kunnen worden. Krimp willen de ODBN zoveel mogelijk vermijden omdat een zekere omvang voorwaardelijk is om door te kunnen blijven ontwikkelen en te kunnen voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria en criteria 3.0 van robuustheid. Met de huidige omvang (2024/2025) kunnen de ambities redelijk opgevangen worden binnen de structureel beschikbare middelen. Mogelijk zal dat in relatie tot de automatisering moeilijker worden.

2.2 De zienswijze op verhoging inwonerbijdrage sluit aan bij regionaal standpunt

Gemeenten moeten in het kader van het ravijnjaar 2026 flink op de centen letten. De portefeuillehouders Financiën van de regiogemeenten hebben met elkaar besproken of ze hierin ook van de gemeenschappelijke regelingen waarin ze deelnemen iets verwachten. En zo ja, welke bijdrage ze van deze gemeenschappelijke regelingen verwachten. Het standpunt van de portefeuillehouders Financiën is gezamenlijk afgestemd en opgenomen in een brief die door gemeente Meierijstad aan gemeenschappelijke regelingen is verzonden.

2.3 Het adoptiepanel heeft een positief advies uitgebracht.

Het adoptiepanel van de ODBN geeft een onafhankelijk advies over P&C-gerelateerde voorstellen die door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur (AB) worden aangeboden. Het adoptiepanel bestaat uit diverse ambtenaren met Financieel en VTH-achtergrond uit de verschillende organisaties. Het adoptiepanel adviseert positief over de Kadernota 2026.

Kanttekeningen

1.1 Er is geen ruimte voor nieuw beleid

De gemeente wordt gevraagd om met een kritische blik te kijken naar de begroting 2026 en terughoudend te zijn moet nieuwe beleidsvoornemens.

1.2 *De raad heeft beperkte invloed op kadernota gemeenschappelijke regeling*

De gemeenteraad stelt de kadernota van de gemeenschappelijke regeling niet zelf vast. Wel is de gemeenschappelijke regeling eraan gehouden om aan te geven hoe met zienswijzen is omgegaan en om dit te onderbouwen. Daarnaast wordt de gemeente vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat de kadernota vaststelt. Op deze wijze heeft de gemeente wel inspraak.

Financiën
Bij het opstellen van de Kadernota 2026 zijn de definitieve prijsstijging en de cao-afspraken voor 2026 én het begrotingsjaar van de Kadernota nog niet bekend. In de Kadernota wordt daarom uitgegaan van de voorspellingen van het Centraal Planbureau (CPB) op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) (4,7%). In deze verkenning van het CPB wordt voor de overheid uitgegaan van een loonvoet van 1,2 %. Voor 2026 is er gerekend met een loonindex van 2,1% volgens de MEV. Het totaal gemiddeld uurtarief komt uit op € 119,97. Het budget is toereikend en is bekend onder FCL 41000/ECL67400002

Duurzaamheid
Duurzaamheid is niet van toepassing

Participatie
Er is geen participatie toegepast.

Communicatie
Het besluit wordt gecommuniceerd met de ODBN.

Vervolg
De ODBN wordt geïnformeerd over het raadsbesluit.

Bijlagen ter informatie
1. Zienswijzebrief Kadernota ODBN 2026 (e-suitenummer: 86737-2024:131789)
2. Concept Kadernota 2026 ODBN (e-suitenummer: 86737-2024:780175)

Uden, 4 februari 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas